

2016 එක්සත් ජනපද ජනපතිවරණය සහ ද්‍ර්විපත්ත ක්‍රමයේ අර්ථය

The 2016 US election and the crisis of the two-party system

2016 නොවැම්බර් 1

මැයි තිවරන දිනයට සතියකට පෙර, මත විමුෂුම්වල

ප්‍රතිඵල කරට කර හා ප්‍රතිඵලය අවිනිශ්චිත වෙමින් තිබිය දී, එග්ධීඩි සංවිධානය සිදු කළ පෙර නො වූ විරු මැයින් වීම මගින් සමස්ත එක්සත් ජනපද දේශපාලන පද්ධතිය ම කළබැඟැනියට පත්ව තිබේ.

හිළිර ක්ලින්ටන් පුද්ගලික රැමේල් සර්වරයක් හා විතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් පැවැත්වෙන පරික්ෂණයේ තව හැරීමක් පිළිබඳව දැනුම් දෙමින් 28දා එග්ධීඩි අධ්‍යක්ෂ ජේම්ස් කොමි විසින් කොන්ග්‍රසය වෙත යවනු ලැබූ ලිපිය, රාජ්‍ය සංස්ථාපිතය තුළ වියරු ගැවුමකට තුවුදී ඇත. කළක් තිස්සේ කැකැරෙමින් තිබූ ආත්මින් එලිපිටට පමුනුවා ඇති අතර එය දේශපාලන යුද්ධයක් බවට හැරෙමින් තිබේ.

සිතුරාදා පටන්, එග්ධීඩි සංවිධානයේ සහ අධිකරන දෙපාර්තමේන්තුවේ විවිධ නිලධාරීන්, ක්ලින්ටන් පිළිබඳ පරික්ෂණය පිළිබඳව තියුණු බෙදීම් තිරමානය කෙරී ඇති බැවි පෙන්තුම් කර ඇත. ප්‍රාදේශීය එග්ධීඩි කාර්යාල, ක්ලින්ටන් වෝද්නා ලැබූ සිරින රහස්‍යගත තොරතුරු අපහරනය පිළිබඳව සේ ම ප්‍රකෝටීපති ක්ලින්ටන් පදනම සම්බන්ධ දුෂ්‍ය වෝද්නා පිළිබඳව ද වඩා ආක්මනයිලි පරික්ෂණයක් ඉල්ලා සිටිමත් සමග එය එලියට පැමිනියේ. ක්ලින්ටන්ගේ රැමේල් පිළිබඳ පරික්ෂණය සම්පූර්ණ කෙරෙනු බවත් කිසිදු අපරාධ වෝද්නාවක් ඉදිරිපත් තොකෙරෙන බවත් කොමි පසුගිය ජුලියේ ද නිවේදනය කළ පසු මෙම කා කොට්ඨැනීම් තීවු විය.

කොන්ග්‍රසය වෙත ලියු සිය ලිපිය සමග කොමිගේ මැයින් වීම, ක්ලින්ටන්ට එරහි ව වඩා ආක්මනයිලි පියවර ගත යුතු බව කියා සිරින පර්ස්‍යාව පැත්තෙන් සිදුව ඇත. අධිකරන දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් පෙන්තුම් කර ඇත්තේ, තොවුම්බර් 8 මැතිවරනයට යන්තම් දින 11 කට පෙර තවත් රැමේල් ප්‍රමානයක් පිළිබඳ ඒවාන්සිය කරගෙන යන විමර්ශනය ප්‍රසිද්ධියට පත් කිරීමේ කොමිගේ තිරනයට මුවන් විරුද්ධ බව සි.

චිමොකුටික් පක්ෂයේ සහ ක්ලින්ටන්ගේ මැතිවරන ව්‍යාපාරය, රිපබලිකානු හා කිමොකුටික දෙපාර්ඩ්වයේ ම හිටපු තිශිපතිවරුන් ද සමගින් කොමිගේ කුයාව කුවක අන්දමින් හෙලාදැක තිබේ. ප්‍රධාන සෙනෙට් කිමොකුටික හැරී රීඩ්, ගෙබරල් සේවකයින් ඒ හෝ මේ අප්‍රේක්ෂකයකට සහාය පල කරමින් ප්‍රසිද්ධියේ කටයුතු කිරීම තහනම් කරන භැවි පනත උල්ලංසනය කළේ යැ සි කොමිට වෝද්නා කරමින්, ලිපියක් යැවී ය. අඩු තරමේ එක් කිමොකුටික කොන්ග්‍රස් සහිකයකු, එග්ධීඩි ප්‍රධානියා වහා ම ඉල්ලා අස් විය යුතු යයි බල කොට ඇත.

යන්තම් සති කිපයකට පෙර, ක්ලින්ටන් හා ඔවුන්ගුවික් පක්ෂය, මැතිවරනය කෙලෙසුනු ලැබ ඇතැයි වුම්භ් එල්ල කළ වෝද්නාව කේපාන්ට්විත ව හෙලා දුටහ. මුවන් කියා සිටියේ එවැනි වෝද්නා එක්සත් ජනපද මැතිවරනවල හා ඇමෙරිකානු ප්‍රජාතනත්ත්වයේ තොකිලිට් වාර්තාවට සිදු කෙරුනු දේ ගෙදුයේ කැලුක් බව සි. දැන්, වෙනස් වාතාවරණයක් තුළ, එග්ධීඩි සංවිධානය තමන්ට එරහි ව ජන්දය කෙලෙසීමට තැත් කරතියි කැස්සමින් වෝද්නා කරන්නේ මුවහු ය.

සත්තකින් ම, පාලක පත්තියේ පිල් දෙක ම සෝලිකතා පැතිරවීමේ විධිකුම සිය සටන සඳහා යොදාගෙන තිබේ. පසුගිය මාස ගනනාව තුළ ඔවුන්ගුවිකයන් ලිංගික සෝලි සහ වුම්භ් කෙමිලිනයේ ඒවාන්තයෙකියි කියන තව මැකාර්සතියානු පටබැදීම් මත චුම්භ්ට එරහි සිය උද්සේෂනය කේන්දුගත කර තිබිනා. කොමි වෙත යැවුනු සිය ලිපියෙහි රීඩ් මේ වෝද්නා මත වාරු වෙමින්, "බොනල්වී වුම්භ්, ඔහුගේ ප්‍රධාන උපදේශකයින් සහ - එක්සත් ජනපදයට විවිධ ව ම සතුරු වූ විදේශ උත්සුකයක් වන - රුසියානු ආන්ඩ්ව අතර සම්පූර්ණ සඛ්‍යාලා හා සම්බන්ධිකරනය පිළිබඳ ප්‍රපුරනසුළු තොරතුරු" ප්‍රසිද්ධියට පත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම ගැන එග්ධීඩි සංවිධානයට වෝද්නා නැගිය.

වුම්භ් තම පැත්තෙන් ජනමාධ්‍යවල ක්ලින්ටන් ගැනී ස්වභාවයට ඇතිල්ල දිගු කරමින්, එග්ධීඩි සංවිධානය ක්ලින්ටන්ට නැඩු පැවරීමට අසමත් වීම හෙලා දැක, මැතිවරන දිනයේ ද ප්‍රමුඛ වසයෙන් සංකුමනික හා සූලතර ප්‍රජාවන් තුළ සංවිධානාත්මක හොර ජන්ද දැමීමක් සිදු වනු ඇතැයි වෝද්නා කරමින් සංකුමනික විරෝධී හා වර්ගවාදී මනෙශාගින් වෙත තොසැගවූ ආයාවනා නිකුත් කර ඇත.

සැබැවින් ම, මුළුමහත් මැතිවරනය ම නිරව්‍යාජ ප්‍රජාතනත්තුවායට කෙරෙන අවමානයකි. පක්ෂ දෙකන් එකක් වත් වැඩ කරන ජනතාවගේ සැබැ උත්සුකයන් කෙරහි අවධානය යොමු තොකරයි. යුද්ධය, සමාජ අසමානතාව හා ප්‍රජාතනතාව හා ප්‍රජාතනත්තීය අයිතින්ට එල්ල වන ප්‍රහාර පිළිබඳ දැවන ප්‍රශ්න යට ගැසීම පිනිස මඩ ගැසීම හා සෝලි කතා පතුරුවනු ලැබේ.

ජනාධිපතිවරන තරගයේ අප්‍රේන් ම හැරීම, ක්ලින්ටන් හා ඔවුන්ගුවිකයින් සිය උද්සේෂනය පවත්වාගෙන ගිය ප්‍රතික්ෂා පදනම සැලකුනු කරයි. මුවන් රිපබලිකානු නායකයින්ගේ සහ ජන්දයායකයින්ගේ මෙන් ම මිලටරි/මතත් සේවා සංස්ථාපිතයේ සහාය දිනාගැනීමේ

අපේක්ෂාවෙන්, සේනාධිනායක ලෙස සේවය කිරීම සඳහා මුම්පේ අයෝගා බව ප්‍රකාශ කරන අතර මිලිටරි මැදිහත්වීම් අනුදැන වදාරන්න ලෙස ක්ලින්ටන්ගේ විශ්වසනීයන්වය තුවා දක්වමින් ගැසිස්වාදී මුම්පේ එරහිව දකුනින් පහරදී ඇති.

කමිකරුවන්ගේ තත්ත්වය පිළිබඳව ඔවුන් තුළ ඇති නොතැකීම සහ කමිකරු පන්තිය තුළ ඔවුනට පවතින දුලඟ සහාය, රාජ්‍ය තුළ මුම්පේ හිතවාදී බලවෛගවල ප්‍රයෝග අඩියස ඔවුන් දරුණු අවදානමකට ලක් කරයි.

මේ වර්ධනයන්, බරනි සැන්චිරස්ගේ දේශී හූමිකාව ද පෙන්නුම් කරයි. සමාජවාදීයකු හා “විලියනපති පන්තියේ” විරුද්ධවාදීයක ලෙස පෙනී සිටිමින් කමිකරු පන්තිය තුළ හා තරුනයින් අතර පාපුල සහයෝගයක් දිනාගත් ඔහු සිය අනුහස යොදාගෙන ඇත්තේ, සමාජ ප්‍රතිරෝධය ආපසු බ්‍රිමොකුටික් පක්ෂය සහ වෝල් විදියේ ප්‍රියතම අපේක්ෂාව වන ක්ලින්ටන්ගේ මැතිවරන ව්‍යාපාරය ප්‍රසුපස ගාල් කරනු මිනිස ය. එනින් ඔහු කමිකරු පන්තියේ ස්වාධීන දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් මතු ව ඒම පුරුවහංග කොට අවහිර කර දැමීමෙහිලා තීරනාත්මක කාර්යාලයක් ඉටු කොට තිබේ.

මිලග අගහරුවාදා මැතිවරනය දිනන්නේ කුමන අපේක්ෂකයා වුවත්, ද්වීපක්ෂ කුමයේ අරුමුදය තුළ මොන ම දෙයක් වත් විසඳෙනු තැක. එක්සත් ජනපද ඉතිහාසයේ වඩාත් අපකිරිමින් අපේක්ෂකයින් වන මේ දෙදෙනා ම පුළුල් ජනතාවකගේ පිළිකුලට පාතුව සිරින අතර ඇමෙරිකානු ජනතාවගෙන බහුතරයක් මැතිවරන ප්‍රතිඵලය දැකිනු ඇත්තේ අවජාතක එකක් ලෙස යි. මිලියන සංඛ්‍යාත කමිකරුවන් මුම්පේ ජයග්‍රහනයක් දැකිනු ඇත්තේ කමිකරු පන්තියට එරහි ව යුද ප්‍රකාශ කිරීමක් හැටියට ය. ක්ලින්ටන්ගේ ජයක් දැකිනු ඇත්තේ ප්‍රතිගාමී වූ පවත්නා ස.ස්ප්‍රාපිතය අඛන්ඩ ව පෙරට යාමක් ලෙස ය.

රාජ්‍ය තුළ පවතින රුදුරු ගැටුම්වල සමනය වීමක් ද නොවනු ඇති. මේ ගැටුම් වෙශයික ව මුල් බැස ඇත්තේ ඇමෙරිකානු හා ලෝක දනවාදයෙහි එතිනාසික අරුමුදයක තුළ යි. ආර්ථික අරුමුදය හා ජර්ඩන් වීම, නොකිඩා පුළුල් වන සමාජ බැවාන්තගත වීම සහ තීවු වන භුද්ධීජාලනික ගැටුම්, දන්ශ්වර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ පදනම් දරුණු බාධනයකට හසු කොට තිබේ.

2016 මැතිවරනය තුළ පුපුරා ගොස් ඇති පෙර නො වු විරු දේශපාලන අරුමුදය වූ කළු, දිග්ගැස්සුනු ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිඵලයකි. 1998 දී ලිංගික සේලියක් පදනම් කරගනිමින් බැල් ක්ලින්ටන් දේශාහියෝගයට ලක් කිරීම, දේශපාලන පද්ධතියේ බිඳුවැටීම එහිපිට ම පුපුරා යාමකි. ක්ලින්ටන් දේශාහියෝගයට ලක් කිරීම සඳහා නියෝගීත්ත මන්ත්‍රී මන්ඩලයේ ජන්ද විමසීමෙන් පසුව, ලෝක සමාජවාදී වෙබි අඩවිය විසින් පල කෙරුණු “ඇමෙරිකාව සිවිල් යුද්ධයක් දෙසට ඇදී යමින් තිබේ ද?” යන හිසින් යුතු කතුවැකියක අපි මෙස් සඳහන් කළෙමු:

”වොෂින්ටනයෙහි අරුමුදය පැන නගින්නේ, සංකීර්ණ දේශපාලන, සමාජ හා ආර්ථික ක්‍රියාවලීන්ගේ අන්තර්ත්වියාකාරීත්වයක් තුළිනි. ඒකරාදී වූ හා එන්න එන්න ම විසඳිය නොහැකි වන පරස්පර විරෝධයන්ගේ බරින්, දන්ශ්වර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය බිඳු වැටෙමින් තිබේ.”

මේ තීරනාත්මක සිදුවීමට පසු 2000 දී කොල්ල කනු ලැබූ මැතිවරනය ද ඉන් අවුරුද්දකට පසු 9/11 ප්‍රහාරවලින් අනතුරුව “ත්‍රික්වාදයට එරහි යුද්ධය” ද දියත් කෙරින. ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අයිතින්ගේ මුනටම එල්ල කෙරුණු ප්‍රහාරයක් සහ පොලිස් රාජ්‍ය පාලනය සඳහා පාදිය ව්‍යුහය ගොඩැඟීම, මහා අවපාතයෙන් පසු හටගත් දැවැන්ත ම ආර්ථික අරුමුදය, සහ තවදුරටත් දෙනවතුන් අතට දනය ගමන් කිරීම යනාදිය සමග එකට ගමන් කළ පහලොස් වසරක නිරබාධිත හා නොකිඩා ව්‍යාප්ත වන යුද්ධය, මිලිටරියේත් රහස් මත්ත සේවාවලත් “අභ්‍යන්තර රාජ්‍යයේ” බලය වර්ධනය කර ඇති අතර ඇමෙරිකාව තුළ දන්ශ්වර පාලනයේ සාම්ප්‍රදායික ව්‍යවස්ථානුකුල රාමුව තවදුරටත් බාධනය කොට තිබේ.

2016 මැතිවරනය නමැති අධම සංදුරුගනය තුළ මේ ක්‍රියාවලින්ට විසකරු ප්‍රකාශනයක් ලැබේ ඇත. සමස්ත දේශපාලන පද්ධතිය කෙරහි වූ සමාජ ප්‍රතිරෝධය හා පිළිකුල රුපයන මැතිවරනයක් තුළ ජන්දායකයින්ට ඉතිරි ව ඇත්තේ, පොහොසත් ම සියයට 1 හි දුෂ්‍රිත, දක්ෂිනාංසික තියෝගියින් දෙදෙනෙකුගෙන් කෙනෙකු “තොරාගැනීම” යි.

මුළු කතිපයාධිකාරයෙහි ලෞදය පිනිස වූ ධාවනය සඳහා නො ව, තම පන්තියේ අවශ්‍යතා හා උත්සුකයන් කෙරහි අවධානය යොමු කරන වැඩිපිළිවෙළක් සඳහා සටන් කරන ස්වාධීන බලවෛගයක් ලෙස කමිකරු පන්තිය දේශපාලන අරුමුදයට මැදිහත් වීම තීරනාත්මක ය. එසේ නොමැතිවුවහොත් ද්වීපක්ෂ කුමයෙහි අරුමුදය තීරමානය කරනු ඇත්තේ, කමිකරු පන්තියේ ජ්වන තත්ත්වයන්ට තවතවත් මාග ප්‍රහාර සහ ආයුදායකත්වය හා නව ලේඛ යුද්ධයක් කරා වේගවත් ගමනක් සමගින් තවදුරටත් දකුනට පැදිඳීමක් පමනි.

සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ මැතිවරන උද්සේෂ්ඨනයෙහි වැදගත්කම මෙය යි. සැබැඳු වූ ද මේ දැන් අභ්‍යුවුව පවත්නා වූ ද යුද අන්තරාය පිළිබඳ කමිකරු පන්තියෙට අනතුරු අගවමින්, එය නතර කිරීම සඳහා සමාජවාදී වැඩිපිළිවෙළක් ඉදිරිපත් කරන්නේ අප පක්ෂයේ අපේක්ෂකයින් - ජනාධිපති බුරය සඳහා ජේරී විධිවත් හා උපජනාධිපති බුරය සඳහා නයිල්ස් නෙමුත් - පමනි. මැතිවරනයෙන් පසු ඉස්මතු වනු ඇති මහජන අරගලවලට පෙර, කමිකරු පන්තිය තුළ දේශපාලන නායකත්වය සූදානම් කරනුයේ සසප උද්සේෂ්ඨනය පමනි.

යුද්ධයට, අසමානතාවට හා මරදනයට එරහි සියලු දෙනා සසප උද්සේෂ්ඨනයට සත්‍රිය ව සහාය දිය යුතු ය; කමිකරු පන්තියේ නායකත්වය ගොඩැඟීමේ අරගලයට එක් විය යුතු ය.

බැරී ගේ

© www.wsws.org